

ГОДИШЕН ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА
НА ФОНДАЦИЯ
„НЕВРОРАЗНООБРАЗИЕ
БЪЛГАРИЯ“

(2022-2023)

ФОНДАЦИЯ НЕВРО-
РАЗНООБРАЗИЕ
БЪЛГАРИЯ

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

- **Име на фондацията:** Фондация Невроразнообразие България
- **ЕИК / Регистрационен номер:** 207618542
- **Дата на учредяване:** 30.11.2023
- **Седалище и адрес:** ж.к. Обеля 2, бл. 206, вх. А, ап. 21, 1326, гр. София
- **Контакти:**
Имейл: info@neurodiversity.bg
Тел: +359 (0) 88 444 0161
Уебсайт: www.neurodiversity.bg
- **Ръководен орган (Управителен съвет):**
  - Дея Георгиева (председател)
  - Радостина Хубенова (член на управителния съвет)
  - Ванеса Хайтс (член на управителния съвет)

---

2. ИСТОРИЯ И ЦЕЛИ НА ИНИЦИАТИВАТА

Невроразнообразието е термин, който описва естественото разнообразие в човешкото невроразвитие – също толкова валидно и значимо, колкото различията в култура, пол, етнос или раса. То включва състояния като аутизъм, ADHD, дислексия, сензорни различия и други невроразвитийни вариации, които често се разглеждат през призма на „увреждане“. Вярваме, че този модел трябва да бъде преосмислен.

„Невроразнообразие България“ започна като независима информационна платформа, създадена *от невроразнообразни хора за невроразнообразни хора*. Днес сме единствената организация в страната, която последователно прилага социалния модел на уврежданията и интегрира интерсекционален, утвърждаващ подход в работата си. Със силно представен невроразнообразен екип, ние изграждаме общност *заедно със*, а не *вместо* своите участници – чрез хоризонтални, взаимно подкрепящи отношения и споделено лидерство.

Етосят ни се корени в убеждението, че невроразнообразието е ценна и необходима част от човешкото общество – източник на сила, иновация и културно богатство. Нашата работа се ръководи от принципите на достъпност, уважение, участие, взаимна грижа и радикално приемане. Застъпваме се за свят, в който различията не се „коригират“, а се разпознават, посрещат и ценят.

Около 15–20% от населението е невроразнообразно. Международни проучвания показват, че между 30 и 70% от невроразнообразните хора се идентифицират като нехетеросексуални, а около 15% – като транс, небинарни или с нефиксирана полава идентичност (Brotha & Frost, 2018).

През август 2022 г. *нямаше организация или общност в България с фокус върху пресечността между невроразнообразието и ЛГБТИ+ идентичностите*. Затова поставихме началото на „Невроразнообразие България“, за да изградим пространство, в което цялото това многообразие да бъде не само видяно, но и подкрепено.

Фондацията работи по три ключови направления:

- **Онлайн платформа и групи за взаимопомощ** – за споделяне на достъпна, проверена и създадена с грижа информация;
- **Общностен форум** – място за обмен на опит между активисти, експерти и участници от общността;
- **Партньорства с ЛГБТИ+ организации** – за адаптиране на техни пространства спрямо нуждите на невроразнообразните хора и изграждане на локални общности.

Нашата цел не е просто предоставяне на услуги, а дълбока културна промяна – изграждане на нов тип общност, основана на приобщаване, самоорганизация и взаимна подкрепа.

---

3. ПЛАНИРАНИ ДЕЙНОСТИ

Дейност 1: Създаване на комуникационни канали и онлайн общност

- Създаване на Instagram акаунт: [@neurodiversity.bg](https://www.instagram.com/neurodiversity.bg)
- Създаване на фейсбук група за невроразнообразни хора и техните съюзници

Цел: обмен на ресурси, взаимопомощ, изграждане на устойчива онлайн общност

Дейност 2: Организиране на форум за невроразнообразие

- Провеждане на едномеден форум през май 2023 г.
- Формат: половин ден, хибриден – с онлайн и присъствени говорители

- Езици: български и английски
- Примерни теми:
  - Невроразнообразие и психично здраве
  - Да бъдеш невроразнообразен и куиър
  - Невроразнообразие на работното място
  - Изграждане на позитивна идентичност, когато всичко е срещу теб
  - Обща дискусия и пространство за рефлексия

Цел: Запознаване на широката общественост с невроразнообразието

Дейност 3: Локални и онлайн сбирки на участници

- Ежемесечни срещи в различни локации
- Допитване до общността относно:
  - формата на срещите
  - темите и степента на структура
- Комбинация от онлайн и присъствени събития
- Осигуряване на допълнителни материали:
  - комуникационни помощни средства
  - сензорни помощни средства
  - зони за почивка при нужда

Цел: устойчиви, достъпни и приобщаващи пространства за споделяне, подкрепа и участие

---

4. ИЗВЪРШЕНА ДЕЙНОСТ ЗА 2022 ГОДИНА (ПРЕДИ УЧРЕДЯВАНЕТО)

Основни инициативи и постижения:

- **05–07.08.2022 г.** – Участие в **Активистка академия на фондация Билитис**, с цел изграждане на капацитет и връзки с други ЛГБТИ+ и социални организации.
- **09.08.2022 г.** – Създаване на **инстаграм акаунт** с цел изграждане на видимост и информизиране на общността.

- **02.09.2022 г.** – Учредяване на **група за взаимопомощ** и създаване на **фейсбук страница** за подкрепа и свързване на невроразнообразни хора.
- **04.11.2022 г.** – Провеждане на онлайн работилница **“Building an ADHD Toolbox”** с гост-лектор проф. Елизабет Лозано от Loyola University, САЩ.
  - Резултат: Създаден и публично споделен общностен ресурс с полезни инструменти за хора с ADHD.
  - Връзка: [достъпен тук](#)
- **26.11.2022 г.** – Организирана **общностна среща в Коприва**, фокусирана върху споделен опит и подкрепа.
- **12.12.2022 г.** - Общностна среща за споделена отчетност **“Coworking Buddies”/“Коуъркинг дружки”**
- **16.12.2022 г.** – Участие в **LGBT Community Fest 2022** с уъркшоп-дискусия върху **връзката между невроразнообразие и куйър идентичност.**

Финансиране:

- През септември 2022 г. е спечелено проектно финансиране от **проект “Forward” на ЕС**, чрез Фондация Билитис – на стойност **1,500 лв.** за създаване на общност, информационен канал и форум.
⚠ **Важно:** Средствата не са директно превеждани на нашата организация.

---

5. ИЗВЪРШЕНА ДЕЙНОСТ ЗА 2023 ГОДИНА

Основни инициативи и постижения:

- **18.02.2023 г.** – Провеждане на **работилница за социална тревожност** в Rainbow Hub – с фокус върху споделено преживяване и практики за справяне.
- **21.05.2023 г.** – Организация на **“Форум Невроразнообразие”** – едnodневно международно събитие, включващо невроразнообразни лектори: психолози, терапевти и активисти.
  - Представяне на гледни точки и личен опит
  - Финална **панелна дискусия** с участие на публиката
- **24.06.2023 г.** - Общностна среща на открито **“Невроразнообразен Пикник”**
- **01.10.2023 г.** - **Общностна среща в Коприва**
- **28.10.2023 г.** - Корпоративно обучение на тема **“Невроразнообразие на работното място”**

- **05.11.2023 г. - Общностна среща в Коприва**
  - **30.11.2023 г. – Официално учредяване на фондация “Невроразнообразие България”.**
  - **03.12.2023 г. - Общностна среща в Коприва**
  - **Декември 2023 г.** - поредица от 3 онлайн общностни срещи на тема “Час за споделена отчетност” (Accountability hour).
-

6. ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ

Дигитална свързаност и достъп до информация

- Създаден фейсбук акаунт <https://www.facebook.com/profile.php?id=100086550634950> и **онлайн фейсбук група** за взаимопомощ за невроразнообразни хора, техните родители и съюзници
Тук: <https://www.facebook.com/groups/403339705133677/>
- Създаден **Instagram акаунт** [@neurodiversity.bg](https://www.instagram.com/neurodiversity.bg) за:
  - споделяне на информация
  - обявяване на събития
  - достъп до ресурси и общностни инициативи

Общностни събития (общо 9 присъствени и 3 онлайн)

С фокус върху споделен опит, практическа подкрепа и осъзнаване:

1. **"Building an ADHD Toolbox"** – техники и методи за улесняване на живота с СДВХ
2. **Информационна лекция и дискусия** по темите:
  - какво е невроразнообразие
  - диагноза vs черти
  - ресурси в България
  - пресеченост между невроразнообразие и куйър идентичността
3. **Дискусия за стилове на комуникация и социална тревожност**
4. **Неформална среща** – пространство за споделяне и обмен на съвети
5. **Час за споделена отчетност** - вътреобщностна подкрепа за продуктивност и споделяне на инструменти

Публичен форум: „Невроразнообразие“ (21.05.2023)

- Международна група лектори: психолози, терапевти и активисти
- Представени теми:
  - въведение в невроразнообразието
  - родителство
  - стилове на комуникация
  - преработване на информация
  - идентичност и споделен опит
- Форумът беше **отворен за всички** – невроразнообразни хора и съюзници

Създаване на организация и изграждане на общност

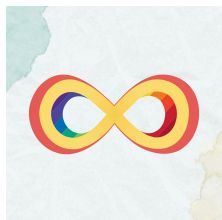
- Учредена **Фондация „Невроразнообразие България“** на 30.11.2023
  - Изградена **общност онлайн** (из цялата страна) и **офлайн** (в София)
  - Създадена устойчива комуникационна мрежа между участниците
-

7. ДОСТИГНАТА ПУБЛИКА

- Организиран **9** присъствени общностни сбирки:
  - **401** души отбелязали участие във Facebook
  - **91** физически присъстващи
- Организиран **3** онлайн общностни сбирки
  - **9** присъстващи
- Общо **400 човека** се присъединиха към онлайн групата за взаимопомощ
- Форум „Невроразнообразие“ достигна до:
  - **341** души отбелязали участие във Facebook
  - **75** регистрации чрез онлайн форма

- **36** физически присъстващи
-

8. СЪЗДАДЕНИ ПАРТНЬОРСТВА И АНГАЖИРАНИ АКТИВИСТИ

SuntAutist, НПО за правата на невrorазнообразните хора в Румъния

Овидиу Платон – румънски активист и психотерапевт

Автономно читалище "Коприва"

„Муха без глава“ – онлайн платформа за повишаване на информираността за СДВХ

Д-р Бояна Петкова – активист, педиатър и онлайн личност

Ежегоден ЛГБТИ+ фестивал. Организиран от общността за общността (с подкрепата на Фондация Билитис)

НПО за правата на ЛГБТИ+ общността в България

Rainbow Hub, общностен ЛГБТИ+ център в България.

9. БЛАГОДАРНОСТИ

Сърдечна благодарност на:

- Всички участници и активисти, които допринесоха със своето време, знание и присъствие
- Партньори и съмишленици от Коприва, Rainbow Hub, фондация Билитис и куйър общността
- Доброволци и хора от общността, които направиха тази инициатива възможна